

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.IV.21.021/2014/4.szám

A Kúria a Lantos Mihály szabadalmi ügyvivő és a dr. Tóth K. József ügyvéd által képviselt kérelmezőnek a dr. Markó József szabadalmi ügyvivő által képviselt I. rendű és a II. rendű ellenérdekű felek ellen a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala szabadalmat korlátozó határozatának megváltoztatása iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 3.Pk.23.583/2012. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pkf.26.481/2013/4. számú jogerős végzésével befejezett ügyében a kérelmező által 28. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t:

A Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy 15 napon belül fizessen meg az ellenérdekű félnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen a végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A II.r. ellenérdekű fél a jogosultja és a kérelmező a feltalálója a 2004. szeptember 9-i elsőbbségű, .. lajstromszámú „Többfunkciós reaktoregység” című szabadalomnak, melynek 1-3. igénypontjai reaktoregység berendezést, a 4. és 5. igénypontjai a reaktor fűtőelemeinek cseréjére irányuló eljárást határoznak meg. A főigénypontok a következők:

1. Többfunkciós reaktoregység, amely reaktortartályt és reaktortartály fölött elhelyezkedő, munkateret határoló átrakómedencét tartalmaz, a reaktortartály az átrakómedence munkaterébe torkolló átvezetőnyílással van ellátva, az átvezetőnyílás pedig a munkatérre néző támasztófelülettel van határolva, azzal jellemezve, hogy a reaktortartály (20) támasztófelületén (21) kapaszkodótesttel (31), megtámasztószervvel (33), valamint a kapaszkodótest (31) és a megtámasztószerv (33) között elhelyezkedő, azokat egymással összekötő terhelésátadó szerkezettel (32) rendelkező függesztőegység (30) van elhelyezve, a

fűggesztőegység (30) kapaszkodóteste (31) közvetlenül vagy közvetítőtag közbeiktatásával a reaktortartály (20) támasztófelületére (21) van ráültetve, míg a fűggesztőegység (30) megtámasztószervéhez (33) kazettafogadó konténer (40) van időlegesen hozzákapcsolva.

4. Eljárás reaktoregységek fűtőelemeinek cseréjéhez, amelynek során a reaktoregység reaktortartályában elhelyezett használt fűtőelemek legalább egy részét a reaktortartályból annak átvezetőnyílásán keresztül kiemeljük és átrakómedence érintésével pihentetőmedencébe továbbítjuk, majd a reaktortartály használt fűtőelemektől felszabadított zónáiba új fűtőelemeket és/vagy kevésbé használt fűtőelemeket juttatunk vissza, azzal jellemezve, hogy a használt fűtőelemek (50) eltávolítása után a reaktortartály (20) átvezetőnyílására (22) fűggesztőegység (30) közvetítésével az új fűtőelemeket (51) tartalmazó kazettafogadó konténert (40) helyezünk föl, a kazettafogadó konténerből (40) az új fűtőelemek (51) legalább egy részét az átrakómedence (10) érintésével a pihentetőmedencébe (60) továbbítjuk, majd a szükséges mennyiségű új fűtőelem (51) kirakását követően a kazettafogadó konténert (40) a reaktortartály (20) átvezetőnyílásáról (22) eltávolítjuk, a pihentetőmedencébe (60) elhelyezett új fűtőelemek (51) legalább egy részét pedig csak ezt követően helyezzük be a reaktortartályba (20).

Az I.r. ellenérdekű fél a szabadalom megsemmisítését kérte a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalától (SZTNH) a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (Szt.) 42. § (1) bekezdés a) pontja és 6. §-a alapján arra hivatkozva, hogy a találmány nem felel meg az újdonság (2. §) követelményének és nem alapul feltalálói tevékenységen (4. §). A kérelmező a kérelem elutasítását kérte, állítva, hogy a találmány megfelel az oltalmazhatóság követelményeinek. A kérelem esetleges megalapozottsága esetén korlátozott igénypontosorozatot nyújtott be.

Az SZTNH határozatával a megsemmisítési kérelemnek részben helyt adott és a szabadalmat úgy korlátozta, hogy az 1., 2. és 3. igénypontokat törölte, a 4. és 5. igénypontokat azonban teljes terjedelmében fenntartotta. Megállapította, hogy az 1., 2. és 3. igénypontok megfelelnek az Szt. 2. §-a szerinti újdonság követelményének, nem alapulnak ugyanakkor feltalálói tevékenységen, ezért az oltalomképeség Szt. 4. §-a szerinti követelménye nem teljesül.

A kérelmező és az I.r. ellenérdekű fél jogorvoslati kérelme folytán eljáró elsőfokú bíróság a megváltoztatási kérelmeket végzésével elutasította. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy mivel a K/3. jelű iratból az 1. igénypont valamennyi jellemzője nem ismerhető meg, az újdonság hiánya nem állapítható meg. A fűggesztőegység elkészítésének módja nincs hatással a működésre, ilyen hatást a

leírás sem említ. Az adott probléma műszaki megoldása szakember rutinfeladatának tekinthető, ezért az alkalmazott megoldás nem meríti ki a feltalálói tevékenység fogalmát. A 2. és 3. igénypontokban foglalt rögzítő és tájoló funkcióra vonatkozó megoldás sem mutat feltalálói tevékenységet a K/3. jelű dokumentumban foglalt megoldáshoz képest. Az elsőfokú bíróság osztva az SZTNH álláspontját, a 4. és 5. igénypontok megsemmisítését nem találta indokoltnak.

A kérelmező és az I.r. ellenérdekű fél fellebbezése folytán eljárás másodfokú bíróság végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Indokolása szerint a K/3. dokumentumban - szemben a tárgyi találmány 1-3. igénypontjaival - kétségtelenül nincs a függesztésre kifejlesztett speciális szerkezeti elem, ezt a feladatot azonban nyilvánvalóan ellátja a konténer tetején kialakított perem. A függesztés módjának, annak, hogy a konténer teljesen vagy csak részben nyúlik bele a reaktortartályba, nincs a működést befolyásoló hatása. Ilyen még a berendezéssel elérni kívánt kiiktatási cél tükrében sem olvasható ki a leírásból. Ezért az adott probléma műszaki megoldása szakember rutinfeladatának tekinthető, vagyis a két kialakítás egymás egyenértékű alternatívája. Ebből következően a K/3. jelű irat kellő kitanítást adott a szakember számára, így az 1. igénypont nem alapul az Szt. 4. §-ában megkívánt feltalálói tevékenységen, amelyen a kérelmező által javasolt korlátozás sem változtatna. A másodfokú bíróság egyetértve az SZTNH és az elsőfokú bíróság álláspontjával a 2. és 3. igénypontok esetében sem látott okot az oltalom fenntartására a feltalálói tevékenység hiánya miatt. Annak tulajdonított döntő jelentőséget, hogy a K/3. jelű ellentartásban az 5. hivatkozási jelű karima lefelé nyúló kúpos pereme és a karimás kapcsolatba beleértendő csavarkötések megteremtik a rögzítő és tájoló funkció lehetőségét. A pozicionálásnak egy körkerület mentén csapokkal és furatokkal való megoldása pedig hozzátartozik a szakember köteles tudásához.

A jogerős végzés ellen a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és a szabadalom megsemmisítése iránti kérelem teljes elutasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint az SZTNH és az eljárás bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy a tárgyi szabadalom 1-3. igénypontjai nem alapulnak feltalálói tevékenységen. A találmány célja a találmány szerinti reaktoregység-kialakítással az ismert konstrukciók hiányosságainak kiküszöbölése, ezen belül, hogyan lehet a normális működést biztosítani a függőleges tengelyű erőművi reaktorban olyan esetben, amikor az egyik medence üzemzavar miatt nem hozzáférhető. A kitűzött feladat megoldásához csak az eljárás útján lehetett eljutni, mert ahhoz, hogy a szakember felismerje, hogy a reaktoregység felett lévő átrakómedence kettős célra felhasználható

és a reaktortartály átvezetőnyílásába függesztőegység közvetítésével kazettafogadó konténert helyezzenek el, szükség volt a találmány szerinti eljárás ismeretére. Ennek hiányában a szakembernek nem is juthatott az eszébe, hogy a reaktor átvezetőnyílásába kazettafogadó konténert kell függeszteni. A tárgyi szabadalom eljárási igénypontjai tekintetében a jogerős végzés az újdonság mellett megállapította a feltalálói tevékenység meglétét. Önmagában ez a körülmény is igazolja, hogy a berendezésre irányuló igénypontok nem lehetnek a szakember számára kézenfekvők, hiszen az eljárás ismeretének hiányában a szakember nem kereshette a szerkezet megoldását egy olyan függesztőegység létrehozásában, amely a kazettafogadó konténer reaktorakna nyílásába való elhelyezését teszi lehetővé. Az ügyben eljáró fórumok a K/3. jelű ellentartásból tévesen, csupán a függesztési feladatot, mint a szakember számára kézenfekvő megoldást értékelték, elmulasztották ugyanakkor a szabadalmi leírásnak a megoldandó problémára vonatkozó részét értelmezni és a felhozott ellentartásokat összességében, egymásra tekintettel értelmezni. Azzal, hogy a jogerős végzés nem tette az értékelés tárgyává a szabadalmi leírásnak a megoldás meghatározását és az ellentartások ehhez való viszonyulását, az eljárás adatainak kirívóan okszerűtlen mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a berendezésre vonatkozó igénypontok szerinti találmány nem alapul feltalálói lépésen. Függetlenül attól, hogy az 1. igénypontban megfogalmazott szerkezet műszakilag nagyon egyszerűnek tűnik, az a körülmény, hogy a feltaláló előre meglátta a konténer függesztésének és pozicionálásának ilyen egyszerű elemekkel való megoldásának lehetőségét, egyértelműen igazolja, hogy a találmány kielégíti az Szt. 4. § (1) bekezdése alapján feltalálói tevékenység követelményét.

Az I.r. ellenérdekű fél a jogerős végzés hatályában való fenntartását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja, a felülvizsgálati eljárásban azonban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye. A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az eljárás során eddig elő nem adott új érvelésének lényege szerint az eljárás szabadalmazhatóságából egyenesen következik a berendezés szabadalmazhatósága. Ez az álláspont nemcsak téves, hanem az Szt. 24. § (1) bekezdésébe is ütközik, mivel az igénypont értelmezésénél nincs lehetőség a további igénypontok figyelembevételére. Az eljáró fórumok a kizárólag szerkezeti jellemzőket tartalmazó 1-3. igénypontok és a technika állása szerint ahhoz legközelebb álló K/3. dokumentum egybevetése alapján okszerűen jutottak arra a következtetésre, hogy az oltalomképeség nem áll fenn. A kérelmező téves álláspontjával szemben pedig a berendezési igénypontok oltalmazhatósága szempontjából az eljárási igénypontok oltalomképeségének nincs relevanciája.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

Téves a kérelmezőnek az a felülvizsgálati álláspontja, mely szerint abból, hogy a tárgyi szabadalom szerinti eljárás feltalálói lépésen alapul, okszerűen következik, hogy az eljáráshoz használt berendezés is szükségszerűen feltalálói lépésen alapul, ezáltal megfelel a szabadalmi oltalom törvényi feltételeinek.

A tárgyi szabadalom többfunkciós reaktoregységre (berendezés) és a reaktoregységek fűtőelemei cseréjének eljárására (eljárás) vonatkozó műszaki megoldásokat von az oltalmi körébe. A berendezésre és az eljárásra vonatkozó találmányok főigénypontjainak, amelyek önálló szabadalmi bejelentés tárgyát is képezhetnék volna, egyaránt meg kell felelnie az oltalomképesség Szt. 1.-4. §-okban meghatározott feltételeinek. Ezért függetlenül attól, hogy az adott berendezés új és feltalálói lépésen alapuló eljárás során kerül alkalmazásra, a berendezés szabadalmi igénypontjainak önállóan is meg kell felelniük a szabadalmi oltalom konjunktív feltételeinek.

A kérelmező álláspontjának lényegi tartalma szerint az eljáráshoz használt berendezésre vonatkozó megoldás is feltalálói lépésen alapul, azaz oltalomképes, önmagában azon az alapon, hogy a találmány alapvető céljának megvalósításához szükséges eljárás megfelel a szabadalmi oltalom törvényi feltételeinek. A kérelmező téves logikai okfejtésével szemben a berendezésre vonatkozó találmány oltalomképességének megítélése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a szakember figyelme az eljárás ismeretének hiányában a berendezésre nem is irányulhatott. A feltalálói tevékenység meglétét ugyanis nem a berendezés szükségességének a felismerése, hanem az Szt. 4. § (1) bekezdése alapján azon követelmény teljesülése teszi megállapíthatóvá, hogy a találmány a technika állásához képest a szakember számára nem nyilvánvaló. Ezért az oltalom alatt álló eljárás újdonságából és abból, hogy az eljárás feltalálói lépésen alapul, még okszerűen és minden kétséget kizáróan nem következik, hogy a hozzárendelt tárgyi eszköz (berendezés) is feltalálói lépésen alapul.

A téves felülvizsgálati állásponttal szemben az eljárás bíróságok az oltalomképességet, ezen belül a feltalálói tevékenység meglétét nem mérlegelési tevékenységgel, hanem a műszaki megoldás szabadalomjogi szempontok szerint végzett vizsgálatával, az Szt. rendelkezései alapján ítélték meg. Ennek eredményeként - egyetértve az SZTNH álláspontjával - helytállóan vizsgálták a tárgyi műszaki megoldáshoz a technika állásában legközelebb álló K/3. jelű dokumentumban foglalt ismereteket és állapították meg, hogy az abban foglalt kitanítás kellő útmutatást nyújtott a szakember számára a függesztőegység kialakításának módjához. Mindezekre tekintettel jogszabálysértés nélkül hagyta helyben a jogerős végzés az elsőfokú bíróság megváltoztatási kérelmet elutasító végzését.

A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős végzést a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta és az eredménytelen felülvizsgálattal élő kérelmezőt a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az I.r. ellenérdekű fél szabadalmi ügyvivői képviseletével felmerült és a 24/2004. (VI.30.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

Budapest, 2014. október 8.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Vné

tisztviselő